

Hjälpmiddelsentrum utbildar

Manuella rullstolar

Bas

Kursansvariga hjälpmedelskonsulenter

Karin Hjelte 021-17 44 67

Beatrice Sundman 021-17 46 85

Telefon för allmänna rullstolsfrågor:
021-17 30 48

Hösten 2019

Innehållsförteckning

Program	3
Kontaktuppgifter	4
Nivåindelning av hjälpmedel	5
Utdrag från Hjälpmedelshandboken 2018	6
Rullstolar i webSESAM	8
Verktyg	9
Transportrullstol 16” Transit III	10
Transportrullstol 24” Exigo	11
Transportrullstol 24” M100	12
Allroundrullstol 24” Twin	13
Måttabell Sittdyna Contur och Etacbord	14
Drivringsgrepp	15
Prislista däck och slang	16

Program

8:30 – 11:00	Inledning/presentation Förskrivning och konsultation Rullstolsprocessen Kaffe Kartläggning av rullstolsbehov Personliga mått Bra verktyg
11:00 – 12:00	Genomgång av Transit, Exigo och M 100
12:00 – 13:00	Lunch
13:00 – 14:45	Genomgång av Twin Kaffe Praktisk tillämpning på stolarna Patientfall Rengöring av rullstol Ramper
14:45 – 15:00	Sammanfattning och utvärdering

Kontaktuppgifter

Anne-Sofi Vrågård, tel 021-17 58 78
anne-sofi.vragard@regionvastmanland.se

Charlotte Leek, tel 021-17 44 65
charlotte.leek@regionvastmanland.se

Beatrice Sundman, tel 021-17 46 85
beatrice.sundman@regionvastmanland.se

Karin Hjelte, tel 021-17 44 67
karin.hjelte@regionvastmanland.se

Hjälpmiddelscentrum
Signalistgatan 2
721 31 Västerås

Kundtjänst tel 021-17 30 48

Öppettider:

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
7-8*	7-8*	7-8*	7-8*	7-8*
8-16.30	8-16.30	8-16.30	8-16.30	8-16

*kl 7-8, endast in- och utlämning av förhandsbeställda hjälpmedel

Nivåindelning av hjälpmedel

Nivå 1

Omfattar de mest kostsamma och komplexa hjälpmedlen som elrullstolar, datorer och medicinska behandlingshjälpmedel. Hjälpmedlen kräver teknisk service och utprovning/utredning sker oftast i samråd med hjälpmedelskonsulent.

Hys av regionen.

Nivå 2

Mellannivå, omfattar hjälpmedel som kräver mer än basal kompetens vid förskrivning och ibland samverkan med hjälpmedelskonsulent. Hjälpmedlen kräver teknisk service. Exempel på hjälpmedel inom denna nivå är manuella rullstolar, rollatorer och arbetsstolar.

Hys eller köps av regionen och kommunerna.

Nivå 3

Basal nivå, omfattar enkla hjälpmedel som inte behöver teknisk service, till exempel badbräda, griptång och sängklossar.

Köps av regionen och kommunerna.

Nivå 4

Omvårdnadshjälpmedel. Kräver ibland insatser av hjälpmedelskonsulent och/eller tekniker. Exempel på hjälpmedel inom denna nivå är sängar och lyftar.

Hys av regionen och kommunerna.

Status

Lagervara

Beställningsvara

Utgången vara, finns bara i lager i mån av tillgång. Inga nyinköp.

Manuella rullstolar och sittvagnar, Utdrag från Hjälpmedelshandboken 2019

Manuella tvåhjulsdrivna rullstolar

ISO-kod 12 22 03

Kriterier för förskrivning

Rullstol förskrivs till patient som har behov av den för sin förflyttning när annat förflyttningshjälpmedel, exempelvis rollator, inte kan användas.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Första gången rullstol förskrivs bör det göras i samråd med patientens läkare.

Kostnadsansvar

Ansvar 2 – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Patientens ansvar

Patienten kan utan kostnad välja mellan luftpumpade eller massiva däck till sin rullstol. Patient som valt att ha luftpumpade däck bekostar själv byte av däck och slang vid punktering eller slitage. Däck kan köpas på Hjälpmedelscentrum som också kan utföra däckbyte mot en avgift.

Alternativa drivhjul bekostas av patienten när det inte finns några medicinska behov.

Tillbehör som exempelvis rullstolsväska, åkpåse och regncape är egenansvar och bekostas av patienten.

Dubbelförskrivning

Två manuella rullstolar kan förskrivas om behov finns.

Undantag kan göras för rullstol med drivaggregat, stårrullstol och manuell rullstol med motorstöd.

Extra drivhjulsuppsättning räknas som en manuell rullstol.

För mer information, kontakta hjälpmedelskonsulent på Hjälpmedelscentrum.

Tänk på - information till förskrivare

Patientens behov är avgörande för vilken rullstol som förskrivs. Manuella rullstolar som används av flera personer på vårdenheter, kliniker och särskilda boendeformer är basutrustning och bekostas av respektive verksamhet.

Blanketter

Önskas utprovning tillsammans med hjälpmedelskonsulent ska blankett [Underlag för utprovning manuella rullstolar](#) skickas till Hjälpmedelscentrum innan utprovnings.

Blanketten kan användas som stöd och vägledning vid utprovning.

Vårdarmanövrerade transportrullstolar

ISO-kod 12 22 18

Kriterier för förskrivning

Rullstol förskrivs till patient som har behov av den för sin förflyttning när annat förflyttningshjälpmedel, exempelvis rollator, inte kan användas.

Förskrivare

Arbetsterapeut och fysioterapeut/sjukgymnast.

Kostnadsansvar

Ansvar 2 – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Dubbelförskrivning

Två manuella rullstolar kan förskrivas om behov finns.

Undantag kan göras för rullstol med drivaggregat, stårrullstol och manuell rullstol med motorstöd.

Tänk på - information till förskrivare

Patientens behov är avgörande för vilken rullstol som förskrivs. Manuella rullstolar som används av flera personer på vårdenheter, kliniker och särskilda boendeformer är basutrustning och bekostas av respektive verksamhet.

Portabla ramper

ISO-kod 18 30 15

Kriterier

Ramper kan förskrivas som tillbehör till manuell rullstol under en begränsad tid, cirka tre månader, i väntan på bostadsanpassning.

Ramper kan också förskrivas under en tidsbegränsad behandlings- eller rehabiliteringsperiod.

Förskrivare

Arbetsterapeut.

Kostnadsansvar

Ansvar 2 – regionen har betalningsansvar i ordinärt boende och kommunerna i särskilt boende.

Tänk på – information till förskrivaren

På ramp anges max last och högsta nivåskillnad. Två och tre meters ramp finns för förskrivning. När patient blir skjutsad gäller följande mått:

Två meter = 40 cm nivåskillnad

Tre meter = 60 cm nivåskillnad

När en person ska köra själv gäller andra mått. Då behövs längre ramp.

Rullstolar i webSESAM

Följande manuella rullstolar kan/får du lägga direkt i webSESAM:

- Cross 1
- Cross 5
- HD 500, 600 och 650
- Assist -05
- Bellis -05
- Azalea VB 22-24”
- Azalea VB 22-24” 2012
- Azalea Assist
- Azalea Assist 2012
- Transit III
- Exigo
- Twin
- M100
- Cross 1 XL och Cross 5 XL
- Cross med vårdarbroms och Cross 5 med vårdarbroms
- Cross 1 XL med vårdarbroms och Cross 5 XL med vårdarbroms

Komplettering av tillbehör till ovanstående rullstolar får du också lägga direkt i webSESAM.

Nedanstående rullstolar ska alltid förskrivas **tillsammans med hjälpmedelskonsulent:**

- Aktivrullstolar (Panthera, XLT)
- Samt övriga specialstolar

Alla rullstolar har en föreslagen komponentbild i webSESAM. Där anger du hur du vill att rullstolen ska utrustas.

Verktyg

Verktygen du behöver för att klara den vanligaste mekningen:

- 4 st insexnycklar med T-handtag; 3, 4, 5 och 6 mm
- 3 st ringnycklar (fasta nycklar); 17, 19 och 24 mm
- 3 st spärrkombinycklar; 8, 10 och 13 mm
- 1 st stjärnskruvmejsel
- 1 st spårskruvmejsel
- 1 st spärrskaft
- 3 st hylsor för spärrskaft; 13, 17 och 19 mm
- 1 st torxnyckelsats
- 1 st tumstock
- 1 st gummiklubba
- 1 st vattenpass

Komplett verktygslåda finns att köpa på Hjälpmedelscentrum, sesamnr 17304, pris 1938 kr
Kontakta Kundtjänst, tfn 021-17 30 48

Bra att komplettera med 5-56 universalolja.

Transportrullstol 16"

Transit III
Firma: Etac

Används begränsad tid vid varje tillfälle. Begränsad anpassningsmöjlighet.
Vårdarmanövrerad och vårdarbromsad.

Sittbredd	35, 40, 45, 50cm
Sittdjup	42cm
Sitthöjd	51cm
Rygghöjd	40 cm. Kan justeras till 42,5 och 45 cm
Totalbredd	55cm (sb 40cm)
Brukarvikt	max 135kg

Vinkelställbart ryggstöd -6 till +6 grader

Körhandtag h/s-bara bakomliggande

Benstöd svängbara, avtagbara

Avtagbara höj- och sänkbara armstöd

8" halvmassiva breda länkhjul

16" transporthjul med fast nav

Tramprör

Tippskydd är standard

Vårdarbroms

Transportfästen

Totalvikt 17kg

Anteckningar

Transportrullstol 24"

Exigo
Firma: Sunrise Medical

Vid behov av enkel allroundrullstol **med vårdarbroms**. Begränsad anpassningsmöjlighet.
Avsedd för tillfälligt eller kortvarigt bruk.

Sittbredd	36, 39, 42, 45, 48, 51cm
Sittdjup	39-44cm
Sitthöjd	47cm
Rygghöjd	42cm, höjjusterbart 42-45cm
Totalbredd	Sitsbredd + 19cm
Brukarvikt	max 140kg

Fast rygg med höj- och sänkbara körhandtag
Benstöd svängbara, avtagbara (vinkelställbara 70°, 80°)
Armstöd korta, höj- och sänkbara, fällbara/avtagbara
Drivhjul massiva 24"
Länkhjul massiva 7"
Tramprör vänster sida
Vårdarbroms
Tippskydd är standard (1st på höger sida)
Totalvikt 16,8kg
Transportvikt ca 8,2kg (sb45)

Anteckningar

Transportrullstol 24"

M 100
Firma: Etac

Vid behov av en enkel allroundrullstol **med vårdarbroms**. Begränsad anpassningsmöjlighet. Avsedd för tillfälligt eller kortvarigt bruk.

Sittbredd 37,5, 40, 42,5, 45, 47,5, 50 cm

Sittdjup 40 cm

Sitthöjd 46 cm i framkant

Rygghöjd 40 cm. Kan justeras från 37,5 till 47,5 cm (2,5 cm intervall)

Totalbredd sittbredd +20cm

Brukarvikt max 125 kg

Fast rygg med höj- och sänkbara körhandtag

Benstöd vinkelfasta, svängbara, avtagbara

Armstöd långa, höj- och sänkbara, avtagbara

Drivhjul 24" massiva vårdarbromsade

Länkhjul 8" massiva

Tippskydd

Vårdarbroms

Totalvikt 16 kg

Anteckningar

Mellan Allround Rullstol

Twin
Firma: Etac

Allroundrullstol med möjlighet till enklare anpassningar. Rullstolen är avsedd för dagligt bruk. Brukaren förflyttar sig självständigt.

Sittbredd	35, 40, 45, 50
Sittdjup	42cm
Sitthöjd	låg modell 42cm – 22” drivhjul och 6” länkhjul hög modell 47cm – 24” drivhjul och 8” länkhjul
Rygghöjd	40 cm. Kan justeras till 42,5 och 45 cm
Totalbredd	Sittbredd + 19cm
Brukarvikt	max 125kg

Ställbar ryggklädsel
Ryggvinkel justerbar 0°- 6°
H/s-bara körhandtag, bakomliggande
Benstöd svängbara, avtagbara
Armstöd, höj- och sänkbara, avtagbara
Drivhjul med massiva däck, quick release
Tippskydd med trampor är standard
Transportfästen
Totalvikt 17kg
Transportvikt 12kg

Anteckningar

Rekommenderade bredder för sittdyna Contur och Etac-bord med standardarmstöd

Rullstol	Bredd	Dynans bredd (Contur)	S-nr	Etacbordets bredd (Cross)	S-nr
M100	37.5	37x40	13317	37.5	02904
	40	40x40	13780	40	00240
	42.5	42x40	13704	42,5	02905
	45	45x40	13530	45	00241
	47.5	47x40	36016	47,5	10386
Transit	50	50x40	14105	50	02906
	35	35x40	14680	35	02903
	40	40x40	13780	40	00240
	45	45x40	13530	45	00241
Twin	50	50x40	14105	50	02906
	35	35x40	14680	35	02903
	40	40x40	13780	40	00240
	45	45x40	13530	45	00241
Exigo	50	50x40	14105	50	02906
	36	35x40/40x45	14680/14681	37,5	02904
	39	40x40/40x45	13780/13781	40	00240
	42	42x40/42x45	13704/13782	42,5	02905
	45	45x40/45x45	13530/13539	47,5	10386
	48	47x45	13725	50	02906
	51	50x40/50x45	14105/13763	50	02906

Drivringsgrepp från WWT

Nedanstående finns på lager och beställs styckvis.

Drivhjul Tum	Passar till rullstol	Benämning	Sesam-nr	Färg	Ytterdiameter på drivring
24"	Cross med alu- drivring och Exigo	Drivringsgrepp för alu drivring 21"	00257	Transparent	515-535 mm
24"	Cross med alu- drivring och Exigo	Drivringsgrepp för alu drivring 21"	09506	Svart	515-535 mm
24"	Cross med rostfri drivring, Twin och M 100	Drivringsgrepp för rostfri drivring 21"	00259	Transparent	500-510 mm
22"	Cross med alu- drivring och Twin	Drivringsgrepp för alu drivring 19"	00259	Transparent	500-510 mm
22"	Cross med rostfri drivring och Twin	Drivringsgrepp för rostfri drivring 19"	00258	Transparent	465-490 mm
20"	Cross med alu drivring	Drivringsgrepp för alu drivring 17"	13999	Transparent	440-450 mm

Rostfri drivring är standard på Cross-rullstolarna efter upphandling 2009. De är blanka. Äldre rullstolar kan ha alu-drivring, de är matta till färgen. Båda dessa drivringar benämns "drivring metall" på komponentbilden.

Om drivringsgreppen blir smutsiga och "tappar greppet" går det att tvätta i maskin i 60 grader. Tvätta av drivringen med diskmedel/ sprit så att fett avlägsnas innan drivringsgreppet sätts på igen.

Prislista däck och slang

Nya priser för däck och slang

Från och med den 1 oktober 2018 är det nya priser på däck och slang till manuella rullstolar och sulkys. Patienten kommer att få betala det faktiska priset för däck och slang.

Schablonpriserna för standard- respektive specialdäck som tidigare använts försvinner. Detta med anledning av att HMC tillhandahåller flera olika varianter av däck med varierande priser, från 81kr/st till 405 kr/st. Även priserna på slang varierar, mellan 44 och 119 kr. Massiva däck till manuella rullstolar är gratis.

Om patienten vill ha hjälp med att byta däck och slang kan de få det. Kostnaden för arbetet är detsamma som tidigare, 125 kr/däck.

Däckbyte i hemmet

Endast i undantagsfall och endast ihop med andra inplanerade jobb i området byter HMC däck och slang i hemmet. Priset är 200 inkl. moms för arbetet som läggs på övrig kostnad.